

## Täysistunto

**Torstai 16.6.2016 klo 16.00—22.44**

### 2.3. Suullinen kysymys naisten asemasta työmarkkinoilla (Anna-Maja Henriksson r)

Suullinen kysymys SKT 72/2016 vp

*Suullinen kyselytunti*

**Toinen varapuhemies Paula Risikko:** Seuraava kysymys, edustaja Henriksson.

*Keskustelu*

16.40 **Anna-Maja Henriksson r:** Värderade fru talman! Finlands sysselsättningsgrad är betydligt lägre än de övriga nordiska ländernas, och en orsak till det här är vårt familjeledighetssystem. Bland annat så är det ett faktum att unga kvinnor i Finland inte alls deltar i samma utsträckning på arbetsmarknaden som till exempel kvinnorna i Sverige och på Island.

Arvoisa puhemies! Suomen työllisyysastetta pitäisi nostaa, ja tähän on myös hallituksen hyvä tavoite. Olemme muita Pohjoismaita jäljessä, ja aika paljonkin jäljessä. Yksi syy tähän on se, että nykyiset perhevapaa- ja kotihoidon tukijärjestelmät eivät tue äitien urakehitystä. Paluu työelämään viivästyy, ja se vaikuttaa myös palkkatasoon ja pidemmällä tähtäimellä myös eläketasoon. Sen takia naisilla on pienempiä eläkkeitä ja tulee olemaan pitkään tulevaisuudessa, ellei tälle asialle tehdä mitään. Siksi me tarvitsemme perhevapaiden, kotihoidon tuen sekä päivähoidon (Puhemies koputtaa) kokonaisuudistuksia. Arvoisa hallitus, mitä aiotte tehdä, jotta me pääsemme samalle uralle kuin muut Pohjoismaat tässä asiassa?

16.41 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Menneet ovat menneitä ja historia on historiaa, mutta meidän olemme Suomessa edenneet kohti pohjoismaista tasa-arvoa. Näissä nykyisissä perhevapaajärjestelmissähän, jotka tällä hetkelläkin ovat voimassa, on äidin elementit, siellä on isän — kiitos edellisen hallituksen esimerkiksi. Meillä on näytöt siitä, että edellisen hallituksen päätöksillä isät ovat ruvenneet käyttämään vanhempainvapaita enemmän. Sellaista, että nyt lähdetäisiin isän kokonaisuudistuksen polulle, ei ole hallituksen piirissä ainakaan toistaiseksi vielä valmisteltu tai siitä edes keskusteltu. Toisekseen, meillä on varhaiskasvatuksen muodot, joista yhtenä on kotihoidon tuki, ja osa teidän kysymystänne viittasi siihen. Tämä hallitus ei tule valmistelemaan kotihoidon tuen muutoksia.

16.42 **Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys on erittäin tärkeä, ja oikeastaan ministeri Rehula jo pitkälti siihen vastasi. Mutta vielä haluaisin nostaa tässä kokonaisuudessa esiin sen, että kysymys on mitä suu-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2016 vp

rimmassa määrin myöskin meidän sosiaaliturvajärjestelmään liittyvistä kysymyksistä, kun me puhumme tästä aiheesta. Silloin kun puhutaan tavallaan perhe-etuuksista ja puhutaan naisten asemasta ja myöskin eläkekertymistä, niin itse näen, että meidän täytyy kyetä tarkastelemaan näitä järjestelmiä hyvin kokonaisvaltaisesti ja nimenomaan myöskin perhe-etuusjärjestelmiä pohtia: mitä niihin on tehtävissä, jotta ne nimenomaan tukevat näitä eri tavoitteita mutta myöskin jättävät sen mahdollisuuden perheille tehdä itse niitä valintoja, jotka palvelevat juuri heidän perhettään ja tilannettaan parhaiten. Eli kysymys on talouspoliittisesta asiasta, työllisyyspoliittisesta asiasta mutta mitä suurimmassa määrin myöskin sosiaalipoliittisesta asiasta, josta tulisi käydä laajempaakin keskustelua.

**Toinen varapuhemies Paula Risikko:** Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

**16.43 Anna-Maja Henriksson r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyse on myös arvovalinnasta. Tässä voidaan valita, halutaanko edistää suomalaisia työmarkkinoita niin, että naiset ja varsinkin nuoret naiset voivat osallistua niihin enemmän kuin tänä päivänä, vai eikö haluta. Ja niin kauan kuin ei haluta tehdä kotihoidon tuelle mitään, niin tälle asialle ei tule tapahtumaan mitään. RKP on esittänyt monta kertaa, että meidän pitäisi saada 6+6+6-järjestelmä eli että äiti voisi olla 6 kuukautta kotona, isä 6 kuukautta, ja sitten vanhemmat voisivat päättää, kumpi heistä käyttää sen viimeisen puolen vuoden ajanjakson, mutta samalla pitäisi uudistaa kotihoidon tukijärjestelmää ja päivähoitoa.

Hallituksen ohjelmassa lukee, että Suomi on tasa-arvoinen maa, piste. Se, arvoisa hallitus, ei riitä, ja teidän tasa-arvo-ohjelmassanne todetaan muun muassa, että perhevapaille ei tehdä mitään, tai oikeastaan (Puhemies koputtaa) siellä ei todeta perhevapaista yhtään mitään. Arvoisa hallitus, miksi tämä ei ole prioriteettiaihe?

**Toinen varapuhemies Paula Risikko:** Kumpi vastaa? Otetaan vain toinen, eli minis-teri Mäntylä, olkaa hyvä. (Juha Rehula: Tasa-arvo toteutui!)

**16.45 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä** (vastauspuheenvuoro): Tasa-arvo toteutui ilmeisesti.

Arvoisa puhemies! Kysymys arvovalinnoista: Kotihoidon tukea emme ole tällä hallituskaudella muuttamassa, tämä tehtäköön tässä nyt sitten selväksi. Pitää minusta muistaa se, että on myöskin tasa-arvoa, että meillä on yhteiskunnassa erilaisia mahdollisuuksia valita, ja kotihoidon tuen valinta on myöskin yhdenlainen arvovalinta. Se on perheiden oma valinta, ja meidän täytyy myöskin jättää perheille mahdollisuus valita sellainen vaihtoehto, joka on juuri heille se sopiva.

**16.45 Lauri Ihalainen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me keskustelemme nyt todella tärkeästä asiasta, joka on liittynyt tähän pohjoismaiseen hyvinvointiyhteiskuntaan: siitä, että naisilla ja miehillä on myös mahdollisuus päästä työmarkkinoille ja tasaveroisesti yhteiskuntaan. Minä toivoisin, että erästä ajastusta kuitenkin jaksettaisiin miettiä sekä työllisyysasteen kannalta että muutoin, ja se idea on seuraava: eikö voitaisi rakentaa semmoinen joustavampi malli — käytetäänkö työnimeä "osittainen kotihoidon tuki" — tunti tunnilta maksettavan päivähoito ja osa-aikatyön yhdistäminen, joka mahdollistaisi joustavammin ja nopeammin pääsyn myöskin työmarkkinoille? Tutkitusti on käynyt ilmi,

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2016 vp

että niiden naisten, joilla on pienempi koulutus, jos he ovat pidempään kotihoidon tuen varassa, työmarkkinakelpoisuus tulee olemaan tosi ongelmainen tulevaisuudessa. Tulee löytää uusia, joustavia malleja. Minä toivoisin, että tämmöiseen ei suhtauduttaisi hallituksessa kielteisesti.

**16.46 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jokainen hyvä idea ja ajatus on kannatettava, ja se, kun täällä edellinen edustaja kysyi 6+6+6-mallia, vapautta tehdä perheessä ratkaisut, on hyvä idea, mutta se maksaa suuruusluokaltaan 500 miljoonaa euroa. (Mikaela Nylanderin välihuuto) RKP:llä varmaan on sitten eurot "till" tuoda tähän matkaan.

Me tarvitsemme työelämän kehittämistä myös perheiden näkökulmasta, totta kai. Ja sitä työtä meidän pitää tehdä. Mutta ei unohdeta sitä, kun puhutaan perheiden näkökulmasta, puhutaan työelämän näkökulmasta, myös lapsen näkökulmasta, että meillä on sitä varten varhaiskasvatus, meillä on sitä varten kotihoidon tukijärjestelmä, meillä on sitä varten lapsiperheiden sosiaaliturva, lapsilisät. Tämä järjestelmä on lapsen näkökulmasta rakennettu. Ei unohdeta sitä lasta tilanteessa, jossa tavoitetasoja on eri näkökulmista useita.

**16.47 Paavo Arhinmäki vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä keskustelu oikealla tavalla palaa tasa-arvoon. Edustaja Pekonen kysyi jo päivähoiton osalta tasa-arvon vaikutusten arviota. Viime kaudella, aivan niin kuin ministeri Rehula kertoi, toimiessani tasa-arvoministerinä sekä pidennettiin isille korvamerkittyä vapaata että sen lisäksi sitä joustavoitettiin, ja on hienoa, että — ministeri Rehula tässä kertoikin jo sen — se on lisännyt sitä, että isät osallistuvat enemmän lastenhoitoon. Ja nyt kysymys on siitä, että kukaan meistä varmaan ei ole sitä mieltä, että tilanne olisi nyt tasa-arvoinen ja hyvä, vaan edistysaskelia pitää ottaa edelleen, pieniäkin, niin kuin viime kaudella tehtiin. Nyt minua kiinnostaa se, minkälaisia ajatuksia, ministeri Rehula — kun näitte, miten hyvä se uudistus on, mitä viime kaudella tehtiin — ja minkälaisia samanlaisia askeleita te olette nyt suunnitellut, että edelleen tasa-arvoisemmin voisivat jakautua perheiden sisällä nämä perhevaapaat.

**16.49 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin tasa-arvonäkökulmasta meillä on samapalkkaisuusohjelma, jossa on yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa sovittu tälle vaalikaudelle ne etenemisen polut, joilla naisen eurosta tulisi enemmän miehen euroa muistuttava. (Naurua — Välihuutoja) Nyt ollaan tilanteessa, jossa naisen euro on 87 senttiä, suomeksi sanottuna. Meillä on samapalkkaisuusohjelma sitä varten. Toisekseen jo sillä on merkitystä, että tänään täälläkin eduskunnan kyselytunnilla tämä asia on esissä, jotta kiinnitetään huomiota, tärkeä huomio siihen, että isät käyttäisivät lain suomat mahdollisuudet vanhempainvapaan käyttöön. Esimerkeillä on väliä. Kolmas asia, ja palaan osaltani edustaja Ihalaisen kysymykseen: minä tulen hyvin avoimin mielin etsimään sellaisia ratkaisuja, joissa joustavuutta lisätään, mutta pitää muistaa, että nämä ovat palapelejä; palapelejä, joissa lapsen etu pitää myös muistaa aina ja joka tilanteessa.

**Toinen varapuhemies Paula Risikko:** Ja vielä pääministeri, olkaa hyvä.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2016 vp

16.50 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan vielä muistuttaa, että osana tätä kilpailukykykokonaisratkaisua hallitus teki ehdotuksen siitä, että äidin työnantajalle maksetaan 2 500 euron kertakorvaus, ja hallitus ei ole unohtanut tätä tästä kokonaisuudesta vaan valmistelelee sitä ja tulee tuomaan siitä aikanaan esityksen eduskunnalle.

**Toinen varapuhemies Paula Risikko:** Ja vielä edustaja Biaudet.

16.50 **Eva Biaudet r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on hyvin tänään keskusteltu naisten asemasta työmarkkinoilla, ja valitettavasti hallitus ei oikeasti kovin paljon — pieniä lohtuja on — lupaa toimenpiteitä siihen, että naisen euro olisi samanlainen kuin miehen euro. Olemme odottaneet tosi kauan.

Tasa-arvovaltuutettu valvoo syrjimättömyyttä työmarkkinoilla ja on 30 vuotta CEDAW-sopimuksen, naiseen kohdistuvan syrjinnän vastaisen sopimuksen, mukaan valvonut syrjimättömyyttä nimenomaan työmarkkinoilla ja tasa-arvon edistämistä. Nyt oikeusministeriö valmistelelee tasa-arvovaltuutetun viran lakkauttamista ja toimiston sulauttamista yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistoon. 400 000 naista Naisjärjestöjen Keskusliitosta kokee, että tämä ei edistä tasa-arvoa. Miten, tasa-arvoministeri, tämä toimenpide tulee edistämään tasa-arvoa? Ymmärrän, että te ette ole olleet mukana tässä valmistelussa, mutta ehkä kuitenkin osaatte arvioida.

16.51 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyse on lainsäädännöstä, joka on tällä hetkellä lausuntokierroksella, ja sosiaali- ja terveysministeriökin omalta osaltaan tästä esityksestä tulee tasa-arvon näkökulmasta lausunnon antamaan. Kuulun henkilökohtaisesti siihen joukkoon, jolle tärkeää on se, että asiat, tässä tapauksessa tasa-arvon edistäminen, voivat mennä eteenpäin. Se paikka, jossa organisaatiossa ollaan: tässä on tapahtunut viime vaalikauden aikana niin, että nyt-hän kyse on tasa-arvovaltuutetun osalta hallinnollisesti oikeusministeriön alaisesta toimesta. Mutta henkilökohtainen mielipiteeni tähän kohtaan on se, että tasa-arvovaltuutetun rooli ja asema pitäisi säilyttää nykyisellään.

Kysymyksen käsittely päättyi.